

tot. Atunci i s-a înfățișat însuși vrăjitorul negru. Când l-a văzut săracul i-a cerut ajutorul ca unui prieten, dar vrăjitorul negru s-a arătat deodată ca ceea ce era de fapt: cel mai mare tâlhar. Scrâșnind din dinți, i-a înhățat punga, încercând să i-o smulgă din mâini. Între timp, gospodarul privea din depărtare ce se întâmplă cu fiul lui de suflet. S-a înduioșat de soarta lui și l-a trimis pe fiul său cel unul-născut să-l mântuiască de la pieire pe sărac. Fiul a ajuns în ultima clipă, când săracul era deja istovit în lupta pentru pungă. L-a lovit pe vrăjitorul negru și l-a rănit de moarte, iar săracului i-a umplut iarăși punga cu aur și pietre scumpe, spunându-i să se întoarcă degrab acasă, unde îl așteaptă tatăl gospodar.

Înțelegeți această pildă ? Gospodarul e Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu este Iisus Hristos. Cel înfiat este Adam și neamul lui. Vrăjitorul negru este satana. Punga legată la gură e trupul omenesc. Aurul și pietrele scumpe închipuie sufletul omenesc, care e dăruit cu darurile lui Dumnezeu cele bogate. Îndepărtându-se în chip ne-cugetat de Dumnezeu, neamul omenesc și-a pierdut treptat toată bogăția duhovnicească și a rămas numai cu viața sa trupească. Și când satana a încercat să și-o însușească și pe aceasta pentru a nimici astfel deplin lucrul lui Dumnezeu, S-a arătat în lume Fiul lui Dumnezeu. El l-a rănit de moarte pe satana, iar după ce l-a rănit și l-a făcut neprimejdios, l-a aruncat în adâncul iadului. Iar în viața trupească a omenirii a insuflat iarăși suflet viu și l-a umplut cu darurile dumnezeiești. În același timp a poruncit neamului lui Adam să se întoarcă cu noua bogăție în casa Tatălui Ceresc.

Pace dumneavoastră și binecuvântarea lui Hristos.

Scrisoarea a 136-a

UNUI IUBITOR AL CINSTEI SALE, DESPRE CALOMNIATORI

Te superi pe calomnatori. Până acum, spui, ai dat în judecată 44 de calomnatori ! Ți-au vătămat onoarea. Au răspândit neadevăruri despre tine, despre caracterul tău, despre faptele tale, precum și despre familia ta. Ți-ai cheltuit o mare parte din avere judecându-te cu calomnatorii. Zici că viața ți-ar fi frumoasă dacă n-ar fi pe lume acei „afuriși defăimători“, dar ei ți-au făcut viața de nesuferit, iar tu te chinui și te consumi ca să îți aperi onoarea de orice defăimător.

Într-adevăr, ceea ce îți fac ei este necreștinesc, dar și tu te lupți împotriva lor printr-un mijloc necreștinesc. În primul rând adu-ți aminte cum a făcut începătorul credinței noastre când era clevetit. *Ca o oaie spre junghiere S-a adus, și ca un miel înaintea celui ce îl tunde nu deschide gura Sa* (Fapte 8, 32)¹. Dar iată și exemplul unui împărat pământesc. Împăratului Constantin cel Mare i s-au înfățișat odată câțiva lingușitori și au început să clevetească pe unii „oameni răi, ce își defaimă și își clevetesc împăratul“. Însă acei clevetitori, pare-se, nu s-au oprit doar la vorbe mincinoase, ci s-au folosit și de o altă înfricoșătoare ticăloșie, și anume: au mers la o statuie din marmură a împăratului care se afla în cetate și au lovit-o cu pietre și fiare până ce au slujit de tot chipul statuii, i-au rupt nasul și i-au găurit fruntea. Împăratul Constan-

¹ Atragem atenția asupra faptului că citatele biblice au fost date în conformitate cu traducerea sârbească folosită de Vlădica Nicolae (n. tr.).

tin le-a ascultat pâra în tăcere, după care și-a pipăit cu mâna fața, nasul și fruntea și a răspuns: „și fața mi-e curată, și fruntea mi-e sănătoasă, și nasul e la locul lui !” S-au rușinat lingușitorii și au fugit din fața împăratului.

Cine, după Fiul lui Dumnezeu, a fost mai cleветit pe lume decât sfinții apostoli ? Dar gurile cleветitorilor sunt închise de țărâna mormântului, iar apostolilor li s-au ridicat biserici. Dacă sufletul tău este sănătos și curat înaintea lui Dumnezeu, cu nimic nu îl pot vătăma minciunile omenesci, nici cele drăcești. Ne-o dovedește experiența tuturor oamenilor cu capul pe umeri de când veacul până în ziua de astăzi. Această experiență o arată și împăratul cel înțeleptit de Dumnezeu prin următoarele cuvinte: *Buzele care spun adevărul vor dăinui în veac, iar limba grăitoare de minciună numai pentru o clipă* (Pilde 12, 19).

Așadar, nu te mai chinui și nu te mai consuma; nu-ți mai apăra cinstea de cei lipsiți de cinste, fiindcă sunt ca un sunet care trece. Mai bine apăra cinstea lui Dumnezeu, și Dumnezeu o va apăra pe a ta. Iar cinstea lui Dumnezeu se apără prin păzirea și răspândirea adevărului lui Hristos. Pace și bucurie de la Domnul.

Scrisoarea a 137-a

GOSPODARULUI N. N., DESPRE JURĂMÂNTUL CĂLCAT

Ai pățit ceva foarte asemănător cu o întâmplare din vremea apostolilor.

Ți s-a îmbolnăvit copilul. În suferința aceea i-ai făgăduit lui Dumnezeu că vei dăruia bisericii o mică țarină, numai să ți se facă sănătos copilul. Comitetul parohial încercase de mai multe ori să cumpere țarina aceea de la tine, fiindcă se învecina cu curtea bisericii. Tu cereai un preț prea mare, dar iată că a venit necazul și atunci ai făgăduit că vei da pământul acela în dar bisericii. Într-adevăr, copilul ți s-a însănătoșit. Atunci tu ai făcut uitat legământul. Soția îți aducea aminte neîncetat că trebuie să-l împlinești. Ție însă îți părea rău de pământ. În cele din urmă ai născocit o viclenie pentru a împlini numai în parte ceea ce făgăduisei. Ai vândut țarina unui om, ai păstrat jumătate din bani, iar cealaltă jumătate te pregăteai să o dai bisericii – dar nici pe aceia nu te-ai îndurat să îi dai din mână. Din acea jumătate ai luat iarăși o parte și ai cheltuit-o, iar restul l-ai dat bisericii, spunând că este prețul acelei țarini. După aceea însă ți s-a îmbolnăvit din nou copilul și... a murit. Acum îmi scrii împovărat fiind de o mare jale. Legi moartea copilului tău de călcarea legământului făcut cu Dumnezeu. Spui că te-a cuprins o frică mare „de ceva tainic, care aduce fără milă nefericirea asupra oamenilor”.

Citește capitolul 5 din Faptele Apostolilor. Acolo e descrisă o întâmplare asemănătoare. Adu-ți aminte de cuvintele grăite de apostolul Petru către vinovat: *N-ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu*. S-a întâmplat ceva asemănător și în zilele noastre. Într-un oarecare necaz un om a făgăduit că va da un bou pentru mănăstire. După ce a trecut necazul, omul s-a gândit că darul e prea mare și că se poate răscumpăra cu ceva mai mic. A vândut boul, a cumpărat un mânz costeliv și l-a dus la mănăstire, iar restul de bani l-a adus acasă – mai bine zis așa credea el că o să facă. Însă, pe când se întorcea de la

iarmaroc a pierdut banii. Iar în acea noapte mânzul a fost împuns de un alt bou și a murit.

Nu este Pronia nemilostivă, ci noi suntem nemilostivi cu sufletele noastre. Nu are Dumnezeu nevoie de țărini sau de boi, ci vrea suflete sincere și cinstite. Ceea ce Domnul vieții și al morții a făcut casei tale nu e din nemilostivire, ci tocmai din milostivire. A luat de la tine copilul nevinovat ca să îl mântuiască – de tine – în Rai, iar asupra ta a trimis jalea ca să te pocăiești, să te schimbi, să te curățești și în cele din urmă se te învrednicești de Rai și de revederea cu dragul tău copil. Nu te mâhni pentru copil, ci mâhnește-te pentru păcat, fiindcă aceasta e mâhnirea aducătoare de mântuire. Dacă, să zicem, nu ți s-ar fi întâmplat nimic pentru călcarea legământului, ce s-ar fi întâmplat? Tu ai fi continuat mai fără păs decât oricând să faci păcat peste păcat; copilul s-ar fi învățat păcătos ca tine și cu timpul v-ați fi pierdut amândoi sufletele. Astfel, Făcătorul a întors nedreptatea ta în mântuire atât pentru copil, cât și pentru tine. Drept aceea, nu cârți împotriva „nemilostivirii” Celui Preaînalt, ci mulțumește-i pentru milă.

Binecuvântare ție și pace de la Dumnezeu.

Scrisoarea a 138-a

UNUI BĂCAN, DESPRE MĂSURA DREAPTĂ

Zis-a Mântuitorul nostru: *cu ce măsură măsurăți, cu aceea vi se va măsura*. Că aceste spuse sunt sfinte și adevărate, ne-o dovedești și tu prin întâmplarea

trăită de tine. Cu încuviințarea ta, public această întâmplare ca să se folosească de ea și alții.

Băieții de prăvălie te furau unul după altul și toți la rând. Și tu îi dădeai afară unul după altul și pe toți la rând, schimbându-i iar și iar. Angajai băieți de prăvălie cu cele mai bune recomandări de cinste și corectitudine, dar și aceia se dovedeau a fi hoți. Lucrul acesta te aducea uneori la turbare, alteori la deznădejde. Întruna te plângeai prietenilor la bazar, dar nimeni nu putea să-ți dea vreun sfat de folos. De obicei îți spuneau: „Ce vrei, așa e lumea astăzi!” Până la urmă, Dumnezeu ți-a trimis un sfătuitor adevărat. Au venit în orașul vostru niște călugări ruși să ceară milostenie pentru mănăstirea lor. Au intrat într-o dimineață și în dugheana ta. Ai vorbit cu ei vreme îndelungată. În cele din urmă, te-ai plâns de necazul cu băieții de prăvălie. Câtă vreme te plângeai tu, un călugăr bătrân te privea drept în față, tăcând. După ce ți-ai terminat jelania, bătrânul a grăit: „Este leac pentru asta!”. „Cum? Unde?”

– Leacul este în tine însuși, a dat răspuns bătrânul. De acum înainte ia seama cum le măsoară tu însuși clienților tăi. Uplete măsura, întotdeauna umple-o cu prisosință! Și hoții vor înceta să te mai fure.

Parcă a căzut trăsnetul peste tine! Lucrul acesta nu ți-l mai adusese la cunoștință nimeni, și anume că erai furat fiindcă și tu furai. Îți furai clienții cu măsuri strâmbe și în schimb băieții de prăvălie te furau pe tine. Ai schimbat macazul îndată. Le măsoară tuturor cu prisos. Câteva fire de zahăr în plus, câteva boabe de cafea, sau de orez, sau din orice altă marfă. Întocmai cum făceau negustorii de odinioară. Și de atunci nu s-a mai pomenit furt în dugheana ta. Acum sunt câțiva ani de când lucrează la tine aceiași băieți de prăvălie care te furau mai

înainte. Toți lucrează cinstit și nici unul nu fură. Și toată afacerea ta înflorește. Pur și simplu simți binecuvântarea lui Dumnezeu începând cu ziua în care bătrânul duhovnic ți-a deschis ochii ca să cunoști adevărul. Iar acum tu, ca un propovăduitor evanghelic, înveți tot bazarul și dai sfat în loc să-l ceri. Ba ai mai pus și pe perețele dughenei o tăbliță pe care scrie cu litere mari: *cu ce măsură mășurați, cu aceea vi se va mășura*.

APENDICE

Dr. R. I. A.

ȘTIINȚA ȘI ATEII

Cu câțiva ani în urmă, la o conferință în Londra, un ateu încerca să dovedească faptul că majoritatea savanților nu cred în Dumnezeu. Aceasta l-a jignit și l-a supărat adânc pe profesorul și savantul Tabroom, care a declarat îndată că este vorba de o minciună și calomnie la adresa savanților, hotărând să dovedească și prin fapte adevărul spuselor sale. Cu hotărârea și tenacitatea înnăscute rasei engleze, el și-a asumat dificila sarcină de a vedea ce cred savanții despre Dumnezeu. În acest scop a trimis numeroase scrisori membrilor comunității științifice din Europa și America, punându-le două întrebări simple și clare: 1) dacă cred în Dumnezeu și 2) dacă știu vreun savant care nu crede în Dumnezeu. Și au venit răspunsuri din toate țările – răspunsuri simple și limpezi, toate asemănătoare între ele: savanții declarau că ei cred în Dumnezeu și că dogmele creștine fundamentale nu contrazic descoperirile științei moderne. Din numeroasele scrisori primite Tabroom a făcut o carte. Un

botanist scria: „Cu ajutorul microscopului L-am văzut pe Dumnezeu, și mă minunez și mă bucur de înțelepciunea Creatorului“. Alt savant scria: „Puțina știință îndepartează de Dumnezeu și multa știință îl întoarce pe om la Dumnezeu“. Această din urmă declarație este cu atât mai interesantă cu cât este absolut similară unei cugetări a Sfântului Vasile cel Mare († 379).

Ateii și oamenii slabi la capitolul gândire fac din știință (din care nici nu cunosc nimic cum trebuie) un fel de credință, iar din natură o divinitate anonimă. Ei afirmă că totul trebuie pus pe seama naturii și că natura a creat toate. Asta înseamnă că natura a creat timpul și curgerea timpului, spațiul, lumina, aerul, apa, mișcarea, pământul, stelele, întunericul, plantele, animalele și omul. Bine, dar noi numim toate acestea „natură“ și ne întrebăm cine le-a creat ! Cum poate natura să se creeze singură, sau cum poate fi divizată ideea de natură în „natură care a creat“ și „natură creată“ ? Prin natura sa, soarele dă lumină și căldură. De unde are el darul de a lumina astrii și oamenii, păsările și celelalte animale, plantele și aerul ? El e izvorul drag al întregii vieți, izvor de mare har nesecat, fără de care nu poate trăi nimeni. Cine l-a învățat, mai bine zis cine l-a făcut să lumineze ? Cumva natura ? Dacă natura, ajungem la concluzia inevitabilă că o natură în care nu era nici soare, nici lumină a creat o natură în care este și soare, și lumină – însă lucrul acesta este cu neputință. Natura în care nu este lumină nu este natură, nici nu a existat așa ceva vreodată.

Egoismul și trufia omenească s-au ciocnit și în vechime de lucrurile lui Dumnezeu: în vremea când Pitagora studia superstițiile egiptene și indiene, la intelectualii greci domina ideea că totul a fost creat „din întâmplare“ și că totul are loc în lume „la voia întâmplării“. În aceas-

tă rățacire credea, înainte de a se pocăi, și Sfântul Efrem Sirul († 378). Dacă vom sta să ne gândim puțin, vom vedea lesne că „întâmplarea“ este un idol mental asemănător și înrudit „naturii care a creat totul“.

Faptul că savanții și-au declarat credința în Dumnezeu este mărturisirea sufletului lor, nu decurge din experiența științei lor. Știința nici nu are ca obiect să stabilească principiile și argumentarea credinței în Dumnezeu. Savanții se servesc de simțuri, de calcul și rațiune, și sunt complet limitați la natura vizibilă. De-ar exista un milion de savanți și de-ar cerceta orice vor, nu vor descoperi nici o urmă a împărăției lui Dumnezeu – și ce valoare are credința în Dumnezeu fără nădejdea împărăției lui Dumnezeu?

Credința are propria sa știință. Această știință a fost expusă de Hristos, repetată și întărită de apostoli, și de mucenici, și de Părinții și Sfinții Bisericii. Ea e în strică legătură cu Sfintele Taine (preoția, pocăința, euharistia ș.a.m.d.). Ea e în strictă legătură și cu înnoirea duhovnicească, înnoire care este un mare har al lui Dumnezeu și constă în păstrarea curăției trupesti și sufletești și în practicarea virtuților. Cea dintâi virtute este smerenia: creștinul trebuie să se socoată un nimic viu, să slujească aproapelui cu osârdie și fără fățarnicie, să se smerească, să rabde, să nu se mândrească – fiindcă cine se smerește este înălțat de Dumnezeu; cine se învinovățește este îndreptățit de Dumnezeu; cine nu crede în sine este înțelept de Dumnezeu. Precum se vede, aceste gânduri nu au mai nimic în comun cu gândurile savanților despre credință.

Ateii ar dori ca spre confirmarea gândirii lor să aibă măcar una dintre realizările sănătoase ale muncii omului – adică prin ceva bun și binecunoscut să confirme

ceea ce este rău și fatal, ca prin știință și prin savanți să sprijine gândurile lor întunecate. Decât să facă apel la rațiune, mai bine ar fi pentru ei să-și întărească „credința“ prin „faptele“ lor și să spună loruși și altora: „Noi nu credem în Dumnezeu, și prin faptele și gândurile noastre nu ținem seama de El, iar pe cel ce ne pomenește acest nume îl urâm. Și îi urâm pe cei ce țin seama de voia lui Dumnezeu“.

Așadar, între știință și ateism depărtarea este nemăsurat de mare.

Scrisoarea a 139-a

UNUI UNIAT, DESPRE SCHIMBAREA CREDINȚEI

Unul dintre mai-marii bisericești din localitatea voastră te-a speriat spunându-ți: „Blestemat va fi cel ce schimbă credința în care s-a născut“. Temându-te de blestem, întrebi: chiar așa stau lucrurile?

De ar fi stat așa, blestemați ar fi fost toți strămoșii noștri păgâni care au părăsit credința lor în idoli și s-au botezat în credința lui Hristos. Blestemați ar fi fost – cutremurându-mă o spun – și Sfinții Apostoli, care au lăsat ei înșiși credința jidovească, înduplecându-i și pe mulți alții să o lase. Blestemați ar fi fost și Sfinții noștri Părinți Chiril și Metodie, creștinătorii slavilor, cei dintâi care au adus flacăra dreptei credințe strămoșilor noștri slavi din Carpați și Moravia. Blestemat ar fi fost și Sfântul țar Boris, care i-a creștinat pe bulgari; și Sfântul Grigorie, care i-a creștinat pe armeni; și Sfânta Nina, care i-a creș-

tinat pe gruzini; și Sfântul Patrick, care i-a creștinat pe irlandezi; și Sfântul cneaz Vladimir al Kievului, care i-a creștinat pe ruși. Dar dacă sfinții sunt blestemați, cine este atunci binecuvântat ? Înfricoșător lucru este a pune blestemul în legătură cu cei mai binecuvântați dintre copiii lui Dumnezeu – Dumnezeu să ne miluiască !

Să întoarcem acum problema și pe altă față. Poate că cel care te-a speriat atât de mult cu blestemul s-ar apăra zicând: „Nu m-am gândit la păgâni, ci la cei născuți creștini, adică la cei care sunt botezați într-o Biserică creștină, dar lasă acea Biserică și trec în alta“. Ce putem răspunde la aceasta tu și cu mine ? Să ne rugăm Domnului Dumnezeu și să-l întrebăm pe domnul cu pricina următorul lucru: dar dacă cineva este născut în luteranism, dar lasă luteranismul ca să treacă la uniati, oare e blestemat ? Nu, de o mie de ori nu, va spune el. Bineînțeles că așa va spune.

Așadar, când auzi atare cuvinte din partea lui, întoarce-te spre răsărit și spune: „Cu adevărat, nu este blestemat nici cel care s-a născut uniati și se întoarce la credința veche a strămoșilor săi, la credința ortodoxă, credința sfinților Chiril și Metodie, și a Sfântului Vladimir al Kievului, și a Sfântului Vațlav al Cehiei, și a Sfântului Procopie din Carpați, și a Sfântului Boris al Bulgariei, și a Sfântului Sava al Serbiei, și a Sfântului Petru al Muntenegrului. Nu este blestemat câtuși de puțin, ci este binecuvântat așa cum sunt binecuvântați și acei sfinți bărbați. Iar ei sunt binecuvântați în amândouă lumile, între îngerii din ceruri și între popoarele lui Dumnezeu de pe pământ, acum și în veac. Amin“.

Să ai parte de pacea și bucuria Domnului.

Scrisoarea a 140-a

TINICHIGIULUI STOIMIR P., DESPRE LITII

Litiile se fac și în biserici. Tu însă întrebi de litiile făcute pe străzi și în țarini, ce rost au ele.

Ele sunt rugăciune a tot poporul, rugăciune făcută în loc deschis, sub soare și sub bolta cerului, în altarul universului, pe care l-a zidit Ziditorul însuși cu puterea și măiestria Sa. Un fel de litie au făcut în felul lor și vechii evrei când au cucerit cetatea Ierihonului. Acea litie a fost rânduită de Iisus din Navi la porunca lui Dumnezeu. În mijlocul poporului a fost purtat chivotul legământului, iar înaintea chivotului mergeau preoții sunând din trâmbițe. Șapte zile a înconjurat poporul astfel Ierihonul rugându-se în tăcere solemnă. În cea de-a șaptea zi, zidurile Ierihonului s-au prăbușit și cetatea a fost luată (Iisus din Navi 6). Noi, creștinii, în locul chivotului legământului purtăm crucea, icoanele și prapurii, în loc de trâmbițe sună clopotele și se cântă cântări duhovnicești. Poporul nostru numește de obicei litia **krstonosi** (Purtare de cruce), iar împreună cu cântările duhovnicești cântă și una despre cruce:

*Crucea o purtăm, Domnului ne rugăm,
Doamne miluiește,
Doamne miluiește !*

Dintre aceste semne care sunt purtate în timpul litiei, semnul crucii este pe primul loc – fiindcă acestui semn încă de pe Golgota lui Hristos i s-a dat puterea și tăria de a goni puterile necurate, de a însănătoși, de a întări și de

a sfinți pe oameni, și pe animale, și locuințele și atelierile și ogoarele omenești. Poporul lui Dumnezeu știe asta și ca atare numește litia **krstonosi**.

Ție ți-a venit de undeva gândul rău că prin litii „sfințenia este profanată și expusă ridicolului“. În litii sfințenia nu numai că nu este profanată, ci tocmai că este sfințit ceea ce era profanat prin păcatul omenesc. Litia este o incursiune militară duhovnicească împotriva puterilor rele drăcești, iar poporul este la litie ca o armată a lui Hristos. Și ce dacă sunt unii care își bat joc de litii? Omul gol de Duhul lui Dumnezeu își bate joc deopotrivă și de biserică, și de cei care sunt în biserică, și de credință, și de rugăciune îndeobște – dar ce însemnătate are acest fapt? Oare îi poate speria pe purtătorii de cruce, care luptă împotriva puterilor nevăzute, care sunt mai cumplite decât sărmanii batjocoritori? Și, la urma urmelor, cei care își bat joc de lucrurile sfinte își bat joc de propria lor fericire. Multe experiențe vin să ne dovedească asta. Într-unul din satele noastre mergea litia peste țarini. Un om, care fusese puțin la muncă în America, stătea în fața casei și îi batjocorea pe purtătorii de cruce. La scurtă vreme după asta s-a abătut o ploaie puternică asupra satului cu pricina. Satul nu a suferit nici o pagubă, însă peste ogorul de grâu al acelui om furtuna a adus atâta nisip că nu se mai vedeau nici pământul, nici grâul.

Rugăciunile făcute de tot poporul nu rămân niciodată fără urmări bune, mai ales când sunt împreunate cu pocăința și încredințarea în voia lui Dumnezeu. Poporul a simțit folosul litiilor, de aceea și iubește litiile. Dacă litiile n-ar fi făcut de atâtea ori să plouă în vreme de secetă, și nu ar fi tocit coasa morții în timp de molimă, și nu ar fi readus pacea în vreme de nepace, oare poporul ar fi

iubit atâta litiile și ar fi purtat cu atâta râvnă crucile prin sate și prin orașe?

Turcii n-au litii. S-a întâmplat însă pe vremea turcilor într-un oraș din Macedonia un lucru pe care încă și-l amintesc și-l povestesc martorii care sunt în viață. Era o secetă cumplită. Turcii i-au rugat pe creștini să facă litie – și vlădica împreună cu clerul și cu poporul a mers cu crucile să facă litie la izvoarele din afara orașului. Mergeau împreună două procesiuni: una a creștinilor, cealaltă a musulmanilor. Nici n-au terminat de citit rugăciunile că cerul s-a întunecat și a început o ploaie atât de năvalnică încât purtătorii de cruce s-au întors acasă în goană.

Pace ție și binecuvântare de la Dumnezeu.

Scrisoarea a 141

UNUI PĂRINTE, DESPRE ZESTREA ADUCĂTOARE DE NENOROC

Dumnezeu ți-a dăruit un singur copil: o fiică. Și tu ai irosit acest dar fără chibzuință. Ți-ai băgat în cap că îți vei putea face fericită unica fiică doar printr-o zestre mare. Și ai neglijat în privința fiicei tale tot ce aduce cu adevărat fericire omului în această lume: și educația, și purtarea, și inima, și sufletul. N-ai făcut altceva decât să aduni bani de zestre. Gândeai: „Cu cât mai mare zestrea, cu atât mai sigură fericirea“. Ai vrut să-ți faci copilul cât mai scump și să cumperi un ginere cât mai scump. La gândul prostesc ai adăugat și fapta nedreaptă, și anume când tovarășul tău de afaceri a murit